

Beleggingsrendementsmonitor

Europese aandelenmarkten

- De Europese aandelenmarkten kregen in oktober te maken met het grootste maandelijkse verlies van 2018. Investeerders maken zich o.a. zorgen over een te hoge aandelenwaardering, de aanhoudende handelsspanningen en de inperking van het monetair beleid.
- Zowel de AEX als de Euro Stoxx 50 indices daalden met meer dan 5%. Het resultaat over 2018 is nu stevig negatief.
- Sinds de piek van begin augustus heeft de AEX meer dan 10% verloren.

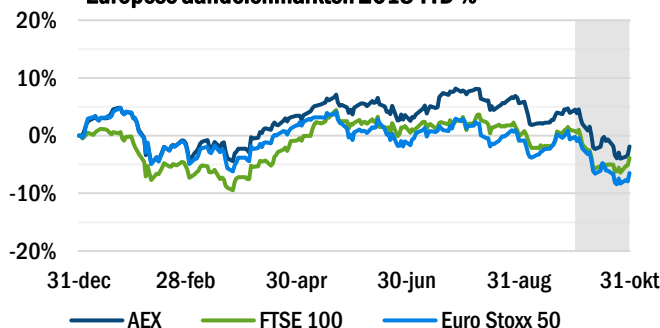
Wereldwijde aandelenmarkten

- Wereldwijd gezien waren er in oktober zware verliezen op de aandelenmarkten, met dalingen van meer dan 6%. De Japanse aandelenmarkt daalde deze maand zelfs met meer dan 9%, een van de grootste verliezen in één maand.
- Alleen de Amerikaanse aandelenmarkt laat nog een positief resultaat zien over 2018 per het einde van deze maand. De opkomende markten zijn inmiddels met meer dan 15% gedaald t.o.v. het niveau aan het begin van het jaar.

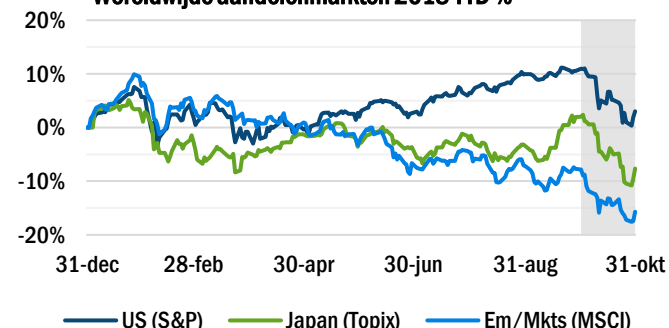
Obligatie- en valutamarkten

- Wereldwijde bedrijfsobligaties daalden met bijna 2% in oktober. Voor Europese bedrijfsobligaties was het resultaat stabiel in oktober.
- Nederlandse staatsobligaties behaalden een positief resultaat van 0,5% in oktober.
- De euro daalde in oktober in waarde ten opzichte van de andere grote valuta's. Ten opzichte van de dollar en de yen is de waarde van de euro afgenomen met meer dan 2,5%.

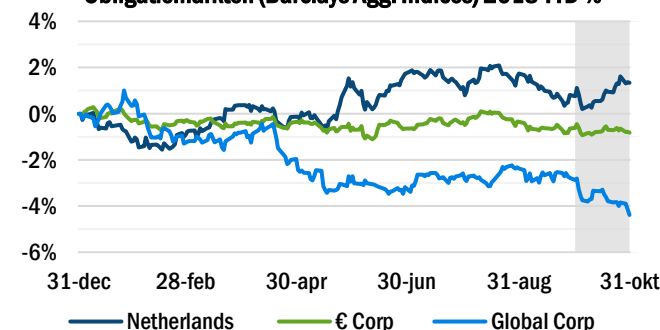
Europese aandelenmarkten 2018 YTD %

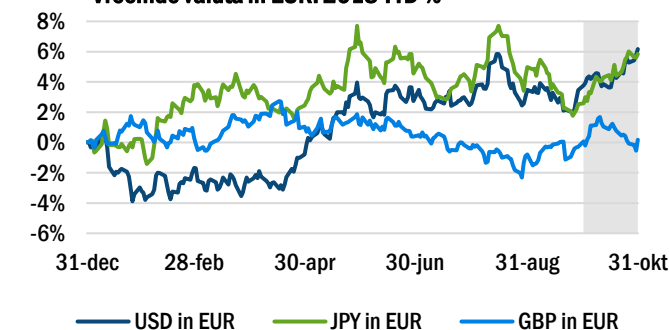
Wereldwijde aandelenmarkten 2018 YTD %

Obligatiemarkten (Barclays Agg. Indices) 2018 YTD %

Vreemde valuta in EUR: 2018 YTD %

Beleggingsrendementen per 31 oktober 2018

	AEX	FTSE 100	Euro Stoxx 50	US (S&P)	Japan (Topix)	Em/Mkts (MSCI)	€ Neth. Govt	€ Corp	Global Corp	USD in EUR	JPY in EUR	GBP in EUR
1 Maand	-5.6%	-4.9%	-5.9%	-6.8%	-9.4%	-8.7%	0.5%	-0.2%	-1.7%	2.6%	3.2%	0.5%
QTD	-5.6%	-4.9%	-5.9%	-6.8%	-9.4%	-8.7%	0.5%	-0.2%	-1.7%	2.6%	3.2%	0.5%
YTD	-1.9%	-3.9%	-6.5%	3.0%	-7.6%	-15.7%	1.3%	-0.8%	-4.4%	6.2%	5.8%	0.2%
1 Jaar	-3.1%	-0.9%	-10.6%	7.3%	-4.8%	-12.5%	0.9%	-1.3%	-3.1%	3.0%	3.6%	-1.0%

Verplichtingenmonitor

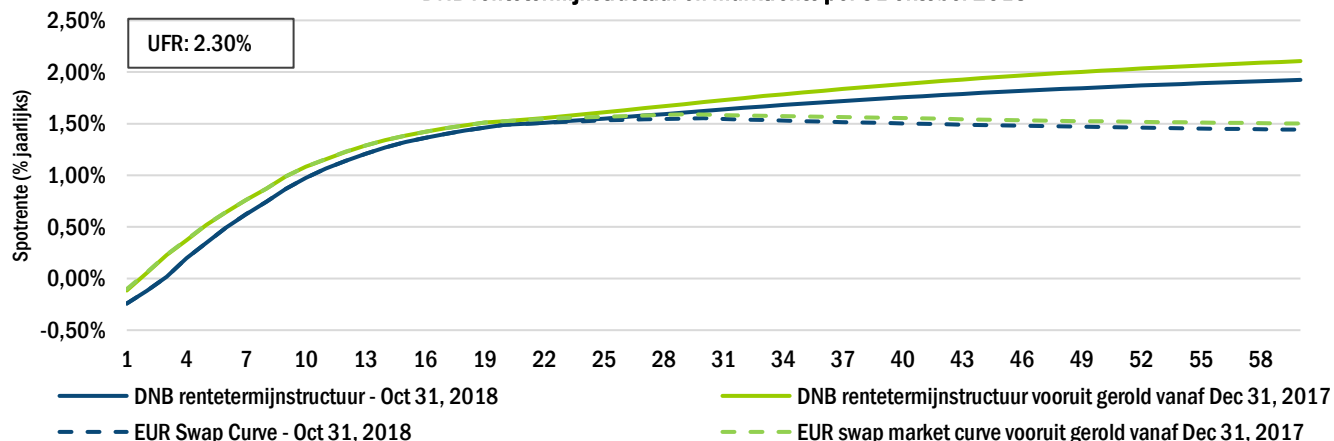
DNB-rentetermijnstructuur voor pensioenfondsen

- De door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur is voor alle looptijden gedaald. Voor langere looptijden is deze met 5 tot 8 basispunten gedaald. Dit is mede het gevolg van de daling van de UFR.
- De UFR is met 10 basispunten gedaald naar 2,3%.
- De daling van de rentetermijnstructuur in combinatie met de koersdalingen op de aandelenmarkten, zal waarschijnlijk voor een daling in de dekkingsgraden van pensioenfondsen zorgen. De daadwerkelijke impact voor een fonds zal met name afhangen van de mate waarin deze haar verplichtingen heeft afgedekt tegen het nominale renterisico.

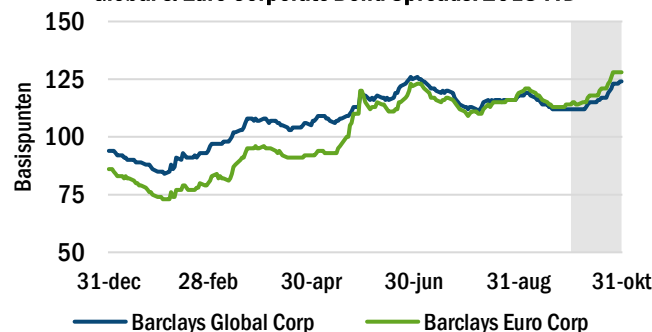
Spreads van obligatiemarkten

- Zowel de wereldwijde als Europese benchmarks voor spreads op bedrijfsobligaties zijn deze maand met meer dan 10 basispunten gestegen en zetten daarmee de trend van dit jaar voort. De stijging van de spreads op Europese bedrijfsobligaties hangt nauw samen met de daling van de aandelenmarkten van de afgelopen maand.
- De stijging in de spreads van bedrijfsobligaties wordt gedeeltelijk gecompenseerd door de daling van de risicovrije rentes. Dat houdt in dat de Europese bedrijfsobligatie index deze maand licht is gedaald.

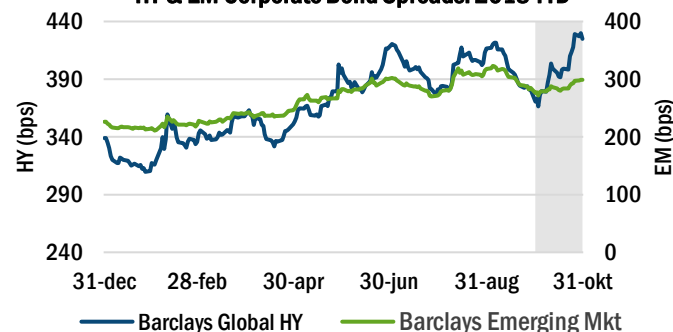
DNB rentetermijnstructuur en marktrente per 31 oktober 2018

Global & Euro Corporate Bond Spreads: 2018 YTD

HY & EM Corporate Bond Spreads: 2018 YTD

	Verandering van de marktrente (bps)							Verandering van de creditspreads (bps)			
	1J	5J	10J	20J	30J	40J	UFR	Global Corp	Euro Corp	HY	EM
1 Maand	0	-3	-1	-2	-3	-5	-10	12	14	44	14
QTD	0	-3	-1	-2	-3	-5	-10	12	14	44	14
YTD	2	6	7	5	-1	-7	-30	30	42	86	73
1 Jaar	3	17	13	0	-6	-11	-30	29	41	87	61

Volatilitets- en hedgingsmonitor

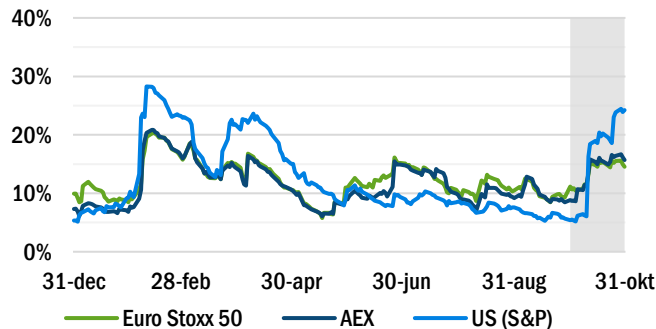
- Overall ter wereld steeg in oktober de geobserveerde volatiliteit vanwege de grote koersdalingen op de aandelenmarkten. De geobserveerde volatiliteit ligt nu dicht bij het historisch gemiddelde niveau.
- De Amerikaanse markt kreeg te maken met de grootste wijziging in de volatiliteit: in het midden van de maand oktober steeg de volatiliteit in één dag boven de 20%. Ter illustratie, eind september was de volatiliteit 6% en aan het einde van de maand oktober lag deze op een niveau van 24%.
- In tegenstelling tot de VS, hadden de Europese markten te maken met kleinere veranderingen in de volatiliteit. Dit komt voornamelijk door een meer geleidelijk verloop in de daling van het rendement.
- De geïmpliceerde volatiliteit steeg in oktober tot niveaus van wel 25% op sommige dagen en eindigt deze maand rond de 20% voor alle indices.
- Ook steeg deze maand de risicopremie op volatiliteit. De risicopremie voor de Amerikaanse aandelenmarkt steeg daarbij het meest, met op sommige dagen premies tot boven de 5%.

Inflatiemonitor

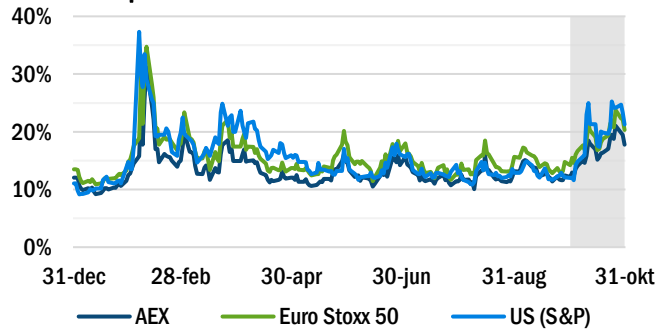
- De prijsinflatie in de eurozone steeg in september van 2,0% naar 2,1%. Dit terwijl in Nederland de prijsinflatie daalde van 2,1% naar 1,6%. Daarmee blijft het niveau van de prijsinflatie voor beide regio's dicht in de buurt van het hoogste punt van de afgelopen 3 jaren.
- Er zijn deze maand geen nieuwe cijfers over de looninflatie gepubliceerd.

Neem gerust contact op met Milliman Pensioenen voor meer informatie over de totstandkoming van

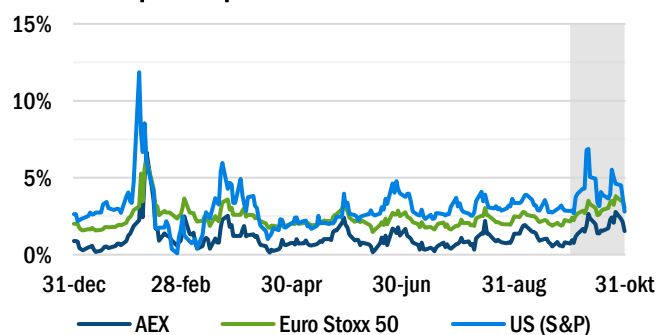
Geobserveerde volatiliteit van aandelen (EWMA)

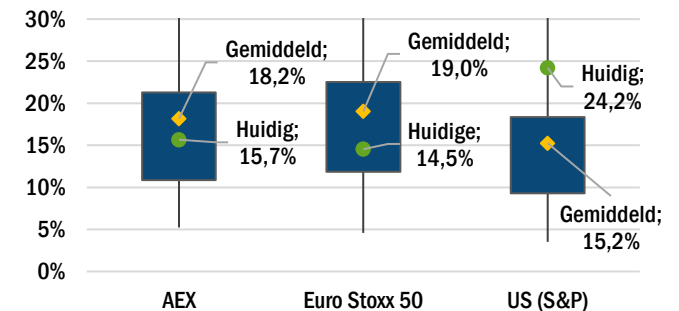
Geïmpliceerde volatiliteit

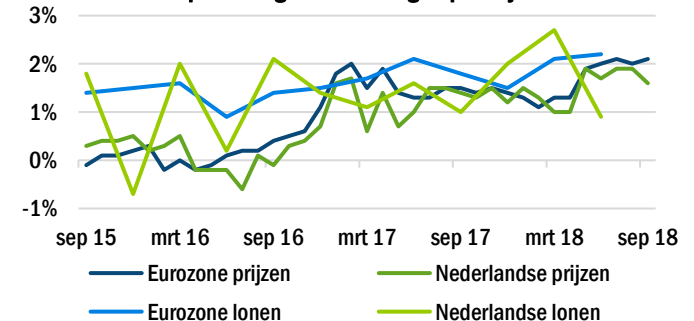
Risicopremie op volatiliteit

Verdeling volatiliteit over de afgelopen 25 jaar

Inflatiepercentages over de afgelopen 3 jaar

Inflatie sinds de start van de Eurozone (1999)

